

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 47.646/1
VAN 29 DECEMBER 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 22 december 2009 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde", heeft het volgende advies gegeven:

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het spoedeisende karakter gemotiveerd door het gegeven dat

- "- het noodzakelijk is zo vlug mogelijk op te treden tegen fraudemechanismen met betrekking tot overdrachten van broeikasgasemissierechten die recentelijk in het land werden opgezet;
- deze btw-carrouselfraude een verlies van miljoenen euro voor de Schatkist tot gevolg heeft;
- dit besluit dus onverwijld moet worden genomen".

*

* *

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond en van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

* *

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

1. Het om advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe af te wijken van het bepaalde in artikel 51, § 1, 1/, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, naar luid waarvan de belasting over de toegevoegde waarde verschuldigd is door de belastingplichtige die in België een belastbare levering van goederen of een belastbare dienst verricht. De beoogde afwijking heeft betrekking op de

.../...

overdracht van broeikasgasemissierechten "als omschreven in artikel 3 van richtlijn 2003/87/EG¹, die overdraagbaar zijn overeenkomstig artikel 12 van die richtlijn, evenals andere eenheden die door exploitanten kunnen worden gebruikt om die richtlijn na te leven" (ontworpen artikel 20ter, tweede lid, van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992²).

2. De ontworpen regeling vindt rechtsgrond in artikel 51, § 4, van het voornoemde wetboek, waarin de Koning bevoegd wordt gemaakt om af te wijken van artikel 51, § 1, 1/, van dat wetboek, om de medecontractant van de leverancier van goederen of van de dienstverrichter tot voldoening van de belasting te verplichten in de mate Hij zulks noodzakelijk acht om die voldoening te vrijwaren.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

Er valt op te merken dat in het ontworpen artikel 20ter van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 geen bepaling voorkomt in de zin van de artikelen 20, § 3, en 20bis, § 3, van hetzelfde koninklijk besluit, overeenkomstig welke de betrokken belastingplichtige op de facturen die hij uitreikt noch het tarief, noch het bedrag van de verschuldigde belasting vermeldt, maar erop de vermelding "Belasting te voldoen door de medecontractant, koninklijk besluit nr. 1, art. (...)" of een gelijkwaardige vermelding moet aanbrengen.

Naar het zeggen van de gemachtigde verdient het aanbeveling om een gelijkaardige bepaling op te nemen in het ontworpen artikel 20ter van het koninklijk

¹Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003 tot vaststelling van een regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap en tot wijziging van Richtlijn 96/61/EG van de Raad.

²Koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde.

besluit nr. 1 van 29 december 1992. De tekst van het ontwerp dient daartoe op dat punt te worden vervolledigd.

Artikel 2

Uit artikel 2 van het ontwerp kan worden afgeleid dat het de bedoeling is om de ontworpen regeling op 1 januari 2010 in werking te laten treden. Het valt derhalve niet uit te sluiten dat op die wijze terugwerkende kracht zal worden verleend aan het ontworpen besluit. Dergelijke terugwerkende kracht is evenwel niet toelaatbaar aangezien als gevolg van de ontworpen regeling nieuwe verplichtingen zullen worden in het leven geroepen waaraan de betrokken belastingplichtigen niet retroactief kunnen voldoen. Afhankelijk van de totstandkoming en de bekendmaking van het ontworpen besluit zal de datum van inwerkingtreding ervan in voorkomend geval moeten worden aangepast.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter, voorzitter,
	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	J. SMETS,	staatsraad,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. A. SOMERS, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 47.646/1
DU 29 DÉCEMBRE 2009

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 22 décembre 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal n/ 1, du 29 décembre 1992, relatif aux mesures tendant à assurer le paiement de la taxe sur la valeur ajoutée", a donné l'avis suivant:

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée par le fait que

- "- het noodzakelijk is zo vlug mogelijk op te treden tegen fraudemechanismen met betrekking tot overdrachten van broeikasgasemissierechten die recentelijk in het land werden opgezet;
- deze btw-carrouselfraude een verlies van miljoenen euro voor de Schatkist tot gevolg heeft;
- dit besluit dus onverwijld moet worden genomen".

*

* *

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à examiner la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

1. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis vise à déroger à l'article 51, § 1er, 1/, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, selon lequel la taxe sur la valeur ajoutée est due par l'assujetti qui effectue une livraison de biens ou une prestation de services imposable qui a lieu en Belgique. La dérogation envisagée porte sur les transferts de quotas d'émissions de gaz à effet de serre "au sens de l'article 3 de la directive 2003/87/CE"¹, transférables conformément à l'article 12 de ladite directive, et le transfert d'autres unités pouvant être utilisés par les opérateurs en vue de se conformer

¹Directive 2003/87/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 octobre 2003 établissant un système d'échange de quotas d'émission de gaz à effet de serre dans la Communauté et modifiant la directive 96/61/CE du Conseil.

à ladite directive" (article 20ter, alinéa 2, en projet de l'arrêté royal n/ 1 du 29 décembre 1992 ²).

2. Les dispositions en projet trouvent leur fondement juridique dans l'article 51, § 4, du Code précité, qui autorise le Roi à déroger à l'article 51, § 1er, 1/, de ce Code, pour obliger le cocontractant du fournisseur de biens ou de services au paiement de l'impôt dans la mesure où Il l'estime nécessaire pour garantir ce paiement.

EXAMEN DU TEXTE

Article 1er

Il est à noter que l'article 20ter en projet de l'arrêté royal n/ 1 du 29 décembre 1992 ne comporte pas de disposition comparable aux articles 20, § 3, et 20bis, § 3, du même arrêté royal, selon lesquels l'assujetti concerné ne mentionne pas sur les factures qu'il délivre le taux et le montant de la taxe due, mais doit y porter la mention "Taxe à acquitter par le cocontractant, arrêté royal n/ 1, art. (...) " ou toute autre mention équivalente.

Selon le délégué, il est recommandable d'incorporer une disposition similaire dans l'article 20ter en projet de l'arrêté royal n/ 1 du 29 décembre 1992. Le texte du projet sera complété à cet effet sur ce point.

Article 2

On peut déduire de l'article 2 du projet que la mesure en projet est appelée à entrer en vigueur le 1er janvier 2010. Il n'est donc pas exclu que l'arrêté en projet soit ainsi doté d'un effet rétroactif. Pareille rétroactivité est toutefois inadmissible étant donné que la mesure en projet entraînera de nouvelles obligations que les assujettis concernés ne pourront remplir rétroactivement. La date d'entrée en vigueur de l'arrêté en projet sera éventuellement adaptée suivant le moment où il aura été adopté et publié.

²Arrêté royal n/ 1 du 29 décembre 1992 relatif aux mesures tendant à assurer le paiement de la taxe sur la valeur ajoutée.

KV

- 4 -

47.646/1

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre, président,
	P. LEMMENS,	président de chambre,
	J. SMETS,	conseiller d'État,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par Mme A. SOMERS, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

A. BECKERS

M. VAN DAMME